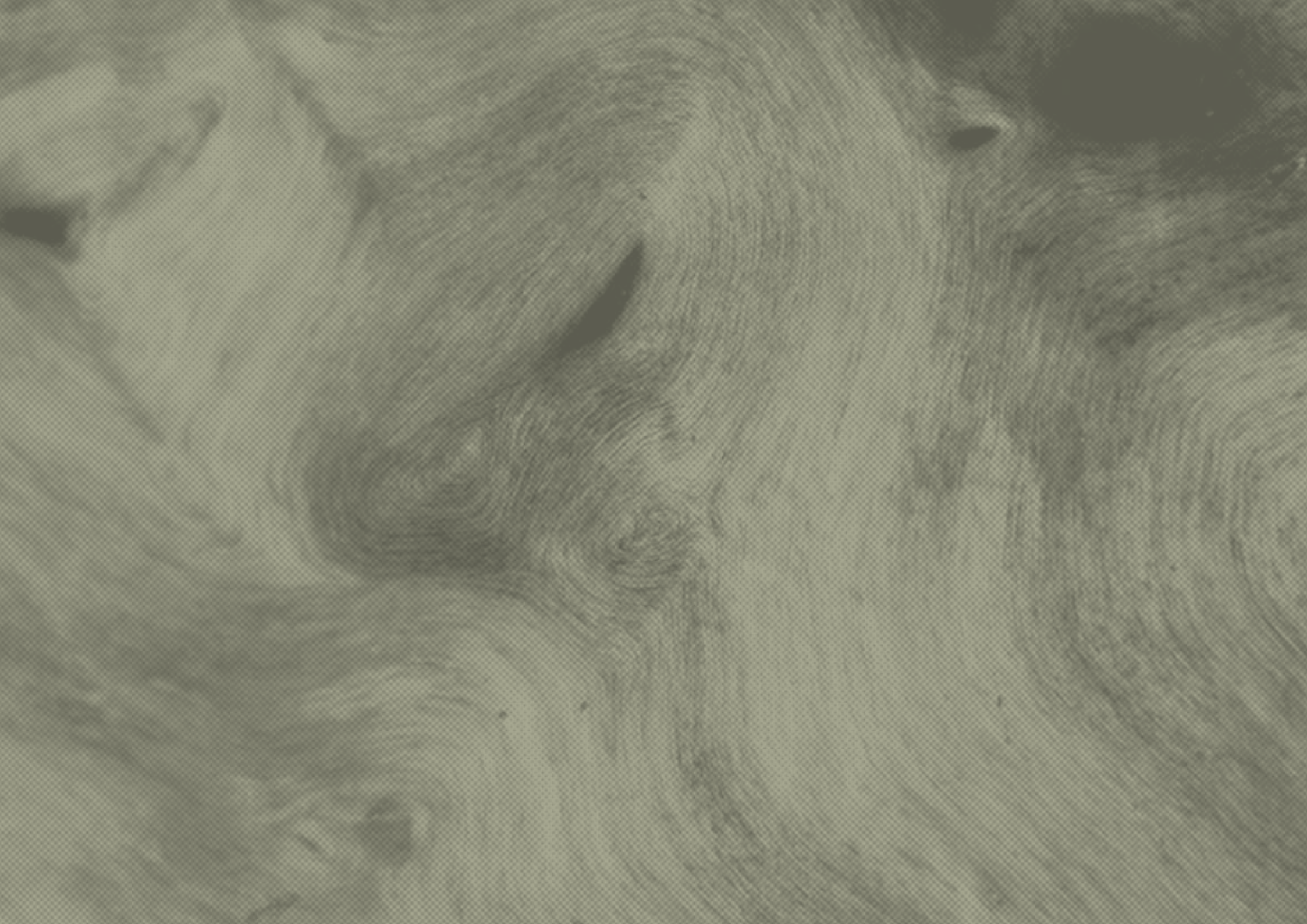

Leidraad
Omzetting
Bovengewestelijke
Milieudossiers

Inhoud

Inhoud	3
Definities	4
Leidraad	7
1. Afbakening scope	7
2. Leeswijzer	9
3. Deelprocessen	11
3.1. Bepalen omzettingsbevoegdheden	11
3.2. Voorontwerp omzetting	13
3.3. Formeel regelgevingsproces	15
3.4. Notificatie en controle termijn omzetting	19
3.5. Controle correctheid omzetting	21

Definities

Hieronder volgt een beknopte definiëring van de gebruikte terminologie inzake de omzetting van bovengewestelijke milieudossiers (alfabetisch).

- **Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid (CCIM):** opgericht door het Samenwerkingsakkoord van 5 april 1995. De door het samenwerkingsakkoord vastgelegde overheden staan binnen het CCIM o.a. in voor de voorbereiding van de Belgische posities voor Europese en internationale instellingen, de samenstelling van de Belgische delegaties en het overleg om te komen tot gecoördineerde uitvoering van beslissingen van internationale organisaties. Tal van CCIM-werkgroepen zijn in een zekere mate bezig met overleg op het gebied van omzettingen van EU-regelgeving.
- **CCIM Environmental Law:** werkgroep van het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid (CCIM) waarin zowel de gewestelijke als de federale milieuadministraties vertegenwoordigd zijn. Binnen de CCIM Environmental Law wordt nagegaan wie per dossier binnen België bevoegd en/of betrokken is voor de omzetting (exclusieve/gemengde bevoegdheid).
- **Concordantietabel:** register waarin per artikel van het om te zetten dossier de omzettingsbepalingen worden opgelijst. Hoewel de concordantietabel zelden een verplichting is, maakt deze best deel uit van het omzettingsdossier.
- **Contactpersonen EU-regelgeving:** ieder beleidsdomein van de Vlaamse overheid beschikt over één contactpersoon EU-regelgeving die instaat voor de rapportering van de omzettingsdossiers en de inbreukprocedures van het beleidsdomein aan het Departement Internationaal Vlaanderen (DiV). Voor het beleidsdomein LNE gaat het om het diensthoofd Internationale Regelgeving en Rechtsgeschillen van de afdeling Internationaal Beleid van het Departement LNE (AIB).
- **Directie-Generaal Juridische Zaken (DGJ):** de Directie-Generaal Juridische Zaken van de FOD Buitenlandse Zaken vertegenwoordigt België voor het Hof van Justitie van de EU (zie hieronder). In geval van niet-nakomingsprocedure voor het Hof kan enkel de federale regering de lidstaat België vertegenwoordigen. DGJ pleegt hierover nauw (ad hoc) overleg met de deelstaten als het om materies gaat die niet-exclusief federaal zijn.
- **DiV-eurocoördinator:** het Departement Internationaal Vlaanderen (DiV) coördineert de omzetting van Europese richtlijnen op Vlaams niveau. De DiV-eurocoördinator houdt een overzicht bij van de richtlijnen die een omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereisen en van mogelijke inbreukprocedures en rapporteert maandelijks aan de Vlaamse Regering. De DiV-eurocoördinator is voor de omzetting en toepassing van Europese regelgeving ook het aanspreekpunt voor de federale overheid en de andere gewesten en gemeenschappen (zie Eurocoördinatoren overleg).
- **ENOVER** staat voor de overleggroep voor de coördinatie tussen de federale overheid en de gewesten van de activiteiten die verband houden met energie zoals vastgesteld in het Samenwerkingsakkoord van 18 december 1991. In de praktijk bestaat het ENOVER uit verschillende werkgroepen en een plenaire vergadering die ongeveer maandelijks samenkomt.
- **EU-Pilot:** elektronisch platform van de Europese Commissie, dat de zgn. 'pre-inbreuken' behandelt. Het is een informele tool waarlangs de directoraten-generaal van de Commissie vragen stellen en onderzoeken openen n.a.v. vermeende schendingen van EU-recht; het betreft een niet in de verdragen opgenomen fase, voorafgaand aan een eventuele formele inbreukprocedure (ingebrekestellingen en volgende), doch de Commissie volgt in principe steeds deze weg.
- **Eurocoördinatoren overleg:** overlegforum van de federale en gewestelijke overheden voor de bespreking van de bevoegdheidsverdeling en de stand van zaken van omzettingsdossiers. De DiV-eurocoördinator vertegenwoordigt de Vlaamse overheid op dit overleg.

- **Hof van Justitie van de Europese Unie:** ziet erop toe dat de EU-wetgeving in alle landen van de EU op dezelfde wijze wordt geïnterpreteerd en toegepast. Het regelt juridische geschillen tussen nationale regeringen en EU-instellingen. Het Hof van Justitie kan een beroep wegens niet-nakoming inleiden wanneer het meent dat een EU-land zijn verplichtingen krachtens de verdragen en het primair en het secundair EU-recht niet nakomt.
- **Interministeriële Conferentie Leefmilieu (ICL):** politieke vergadering van federale en gewestelijke ministers en staatssecretarissen bevoegd voor Leefmilieu. Voor een aantal dossiers kan ook een uitgebreide ICL samengeroepen worden. In dat geval nemen ook ministers met andere bevoegdheden deel aan de besprekingen.
- **Nationale Klimaatcommissie (NKC):** overlegorgaan tussen de federale staat en de gewesten, opgericht door het Samenwerkingsakkoord van 14 november 2002. De NKC staat in voor het opstellen, uitvoeren en opvolgen van een Nationaal Klimaatplan en het rapporteren in het kader van het Raamverdrag van de VN inzake klimaatverandering en het Protocol van Kyoto. Ondertussen is de NKC uitgegroeid tot het intra-Belgisch orgaan waarin alle klimaatbeleidsverplichtingen worden besproken.
- **Overlegcomité:** politieke vergadering waarin zowel de federale regering als de regeringen van de gemeenschappen en gewesten vertegenwoordigd zijn. Het Overlegcomité neemt beslissingen in consensus en is van belang om bevoegdheidsconflicten te voorkomen.
- **Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie (PV):** vertegenwoordigt België bij de Europese Unie (cf. Belgische ambassade bij de EU). Vlaanderen heeft een eigen vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering, met daarnaast een reeks Vlaamse attachés vanuit de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen (o.a. Vlaamse milieu- en Vlaamse energieattaché).
- **Regelgevingsexpert:** Vlaamse ambtenaar die op basis van zijn/haar expertise (juridisch en/of beleidsmatig) gemandateerd is om een omzettingss dossier op te volgen en advies te geven binnen het kader van een omzettingss project.
- **Substitutie:** mechanisme bepaald in de Grondwet en de bijzondere wet op de hervorming der instellingen dat de federale overheid de mogelijkheid geeft om in bepaalde gevallen van vastgestelde niet-naleving van supra- of nationale verplichtingen, die internrechtelijk rusten op de deelgebieden, in de plaats te treden van deze deelgebieden, ten einde de vastgestelde schending zo snel mogelijk ongedaan te maken. De federale overheid moet hiervoor procedurele stappen respecteren. Kosten voor substitutiemaatregelen kunnen verhaald worden op de in gebreke blijvende deelgebieden.
- **Trajectbegeleider:** wordt binnen AIB aangeduid en toegevoegd als procesbegeleider van de omzetting. De trajectbegeleider ziet toe op de inpassing in de regelgevingsagenda, waakt over de timing van het omzettingss proces en rapporteert over het omzettingss dossier aan het DiV. Als de Vlaamse trekker (zie verder) aangeduid wordt binnen AIB, neemt die ook de rol van trajectbegeleider op.
- **Vlaamse Regelgevingsimpactanalyse (RIA):** onderzoek naar de impact en effecten van nieuwe Europese regelgeving voor Vlaanderen. RIA's voor Europese regelgeving komen geleidelijk tot stand doorheen het besluitvormingsproces op Europees niveau en het omzettingss proces op Vlaams niveau en maken onderdeel uit van het omzettingss dossier.
- **Vlaamse trekker:** coördineert de omzetting van een bovengewestelijk dossier in Vlaamse regelgeving. De Vlaamse trekker leidt het regelgevingsproject (of een deelproject ervan) waarin de omzetting tot stand komt en staat o.a. in voor de opmaak van de RIA, concordantietabel en omzettingsteksten.
- **Vlaams Overleg Milieu en Energie Regelgeving (VOMER):** werkgroep van de beleidsraad LNE bestaande uit afgevaardigden van de verschillende entiteiten van het beleidsdomein LNE. Het VOMER komt maandelijks samen voor de bespreking van de verschillende omzettingss dossiers.

Leidraad

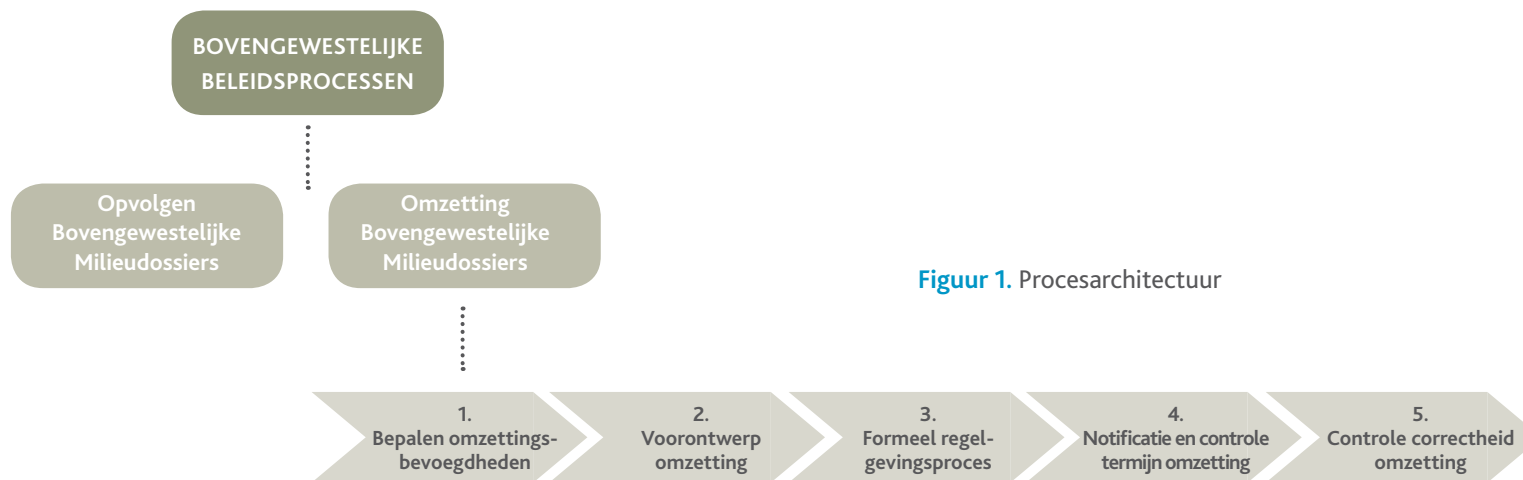
De leidraad omzetting bovengewestelijke milieudossiers is een praktisch draaiboek voor de implementatie van bovengewestelijke milieu- en energiedossiers in Vlaamse regelgeving en is als dusdanig in de eerste plaats een ondersteunend instrument voor de Vlaamse trekkers, trajectbegeleiders en/of regelgevingsexperten die betrokken zijn bij het omzettingsproces.

1. Afbakening scope

In deze leidraad komen de verschillende stappen aan bod voor de omzetting van bovengewestelijke milieudossiers in Vlaamse regelgeving (*download*). De voorafgaande fasen, het opsporen en opvolgen van bovengewestelijke milieudossiers, komen aan bod in de 'leidraad Europese milieudossiers' en de 'leidraad multilaterale milieudossiers' (*upload*).

De verschillende gedefinieerde deelprocessen (zie figuur 1) worden op generiek niveau beschreven. Dit laat toe om de leidraad te gebruiken voor alle omzettingdossiers. Dit neemt niet weg dat elk dossier anders is en een specifieke procedure doorloopt. De verschillende mogelijkheden worden zo veel mogelijk toegelicht in de bijhorende *aandachtspunten* per deelproces.

Ten slotte dient opgemerkt te worden dat deze leidraad is opgemaakt vanuit een Vlaams beleidsperspectief. Andere stakeholders worden enkel genoemd als zij verantwoordelijk zijn voor belangrijke stappen in het proces.

Figuur 1. Procesarchitectuur

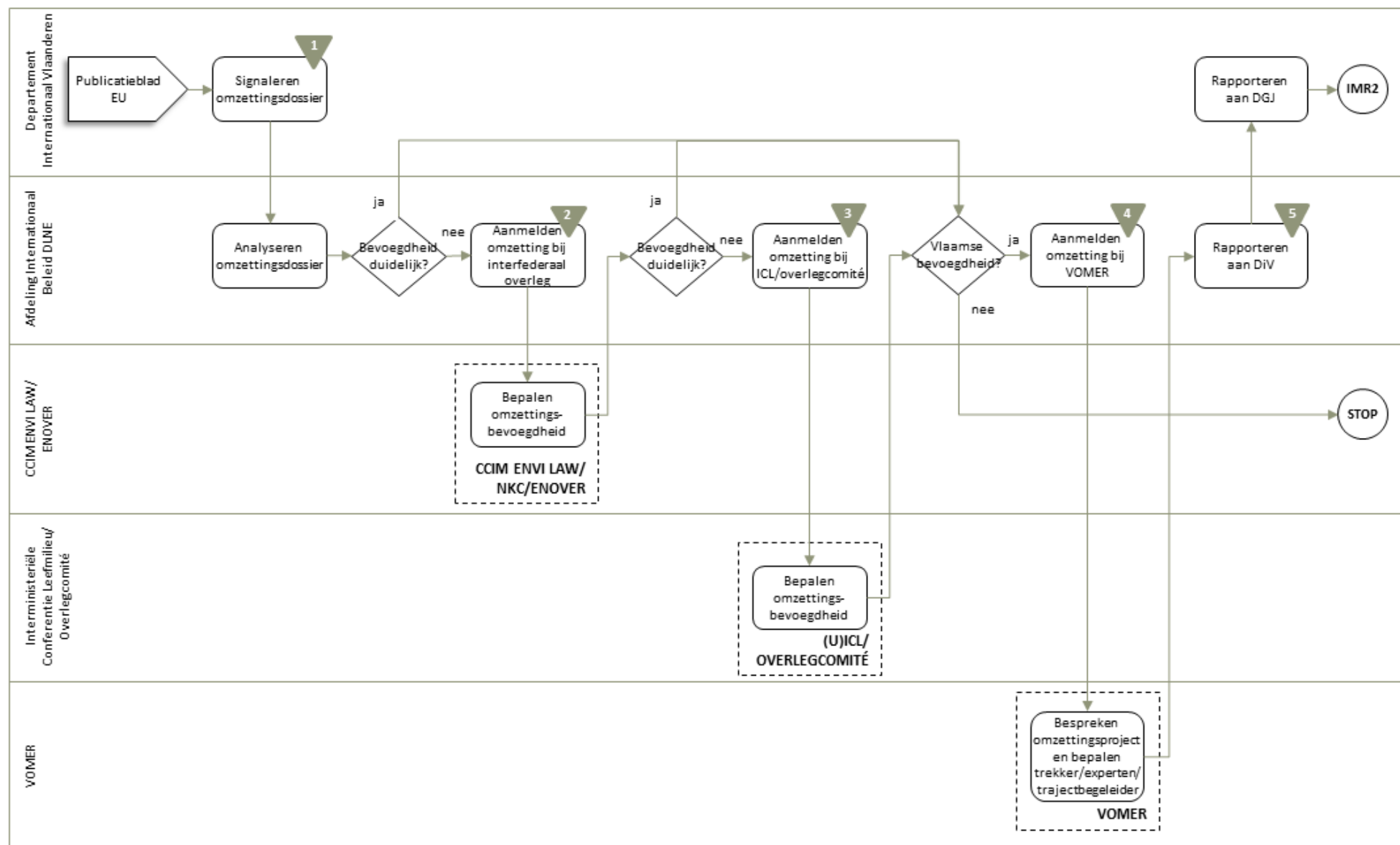

2. Leeswijzer

De leidraad bestaat enerzijds uit stroomschema's voor elk gedefinieerd deelproces en anderzijds uit een beschrijvend gedeelte met aandachtspunten/detailuitleg per deelproces. De stroomschema's geven een visueel en overzichtelijk beeld op generiek niveau van de opeenvolgende stappen per deelproces die doorlopen moeten worden. Voor een aantal stappen zijn aandachtspunten toegevoegd die verwijzen naar meer detailuitleg in het beschrijvende gedeelte van de leidraad.

De stroomschema's zijn opgebouwd volgens een 'functiestroomdiagram' of 'zwembaandiagram', waarbij de processtappen gerelateerd worden aan de overeenkomstige functies/rollen die betrokken zijn in het deelproces. Hieronder worden de gebruikte symbolen beschreven.

	: De trigger die het gehele proces op gang brengt
	: Een beginpunt/eindpunt van één deelproces waarmee de overgang naar een vorig/volgend deelproces wordt aangegeven
	: Een activiteit van een deelproces
	: Een activiteit van een overlegorgaan die slechts onder bepaalde voorwaarden wordt uitgevoerd
	: Een keuzemoment binnen een bepaald deelproces dat als gevolg heeft dat het deelproces gesplitst wordt in een 'yes' en een 'no'
	: Symbool dat aangeeft dat voor het aangeduide document een template beschikbaar is
	: Symbool dat verwijst naar een aandachtspunt in het beschrijvende gedeelte van de leidraad

Stroomschema IMR1

3. Deelprocessen

3.1. Bepalen omzettingsbevoegdheden

Zie stroomschema IMR1

Aandachtspunten

1

Het Departement Internationaal Vlaanderen (DiV) signaleert de relevante omzettingsdossiers aan de afdeling Internationaal Milieubeleid van het Departement LNE. De afdeling Internationaal Milieubeleid zorgt voor de eerste analyse van het omzettingsdossier.

2

Wanneer de omzettingsbevoegdheden niet duidelijk zijn tijdens de upload van een bovengewestelijk milieudossier, worden deze uitgeklaard in een **CCIM werkgroep** voor leefmilieudossiers (Environmental Law of andere), de **NKC** voor klimaatdossiers of het **ENOVER** voor energiedossiers.

Tegelijk worden alle Belgische omzettingsdossiers besproken op het Eurocoördinatoren overleg. De DiV eurocoördinator, eventueel bijgestaan door experts uit een specifiek beleidsdomein, vertegenwoordigt hier het Vlaamse standpunt. In de praktijk gebeurt de inhoudelijke bespreking van de leefmilieudossiers hoofdzakelijk binnen het CCIM/NKC/ENOVER

3

Wanneer er binnen het CCIM/NKC/ENOVER geen consensus werd gevonden over de omzettingsbevoegdheden, wordt het dossier geagendeerd op de (uitgebreide) **ICL** (leefmilieu en klimaat) of rechtstreeks op het **Overlegcomité** (energie). Hier worden de omzettingsbevoegdheden uitgeklaard. Op dat moment wordt ook duidelijk of een Vlaamse omzetting noodzakelijk is.

4

Het omzettingsdossier wordt aangemeld op het VOMER. Hier bespreken de entiteiten van LNE het regelgevingsproject waarin de omzetting is opgenomen. Indien nodig of wenselijk kan het dossier ook besproken worden op het Managementcomité LNE en/of de beleidsraad.

Als het dossier niet duidelijk toebehoort aan een bepaalde entiteit of afdeling van het DLNE, wordt doorgaans een regelgevingsexpert van AIB aangeduid als Vlaamse trekker. Bijkomend worden, indien relevant, ook regelgevingsexperten van de verschillende betrokken entiteiten en/of van andere entiteiten buiten het beleidsdomein LNE, aangeduid.

Voor elk dossier wordt door AIB een (interne) trajectbegeleider aangeduid.

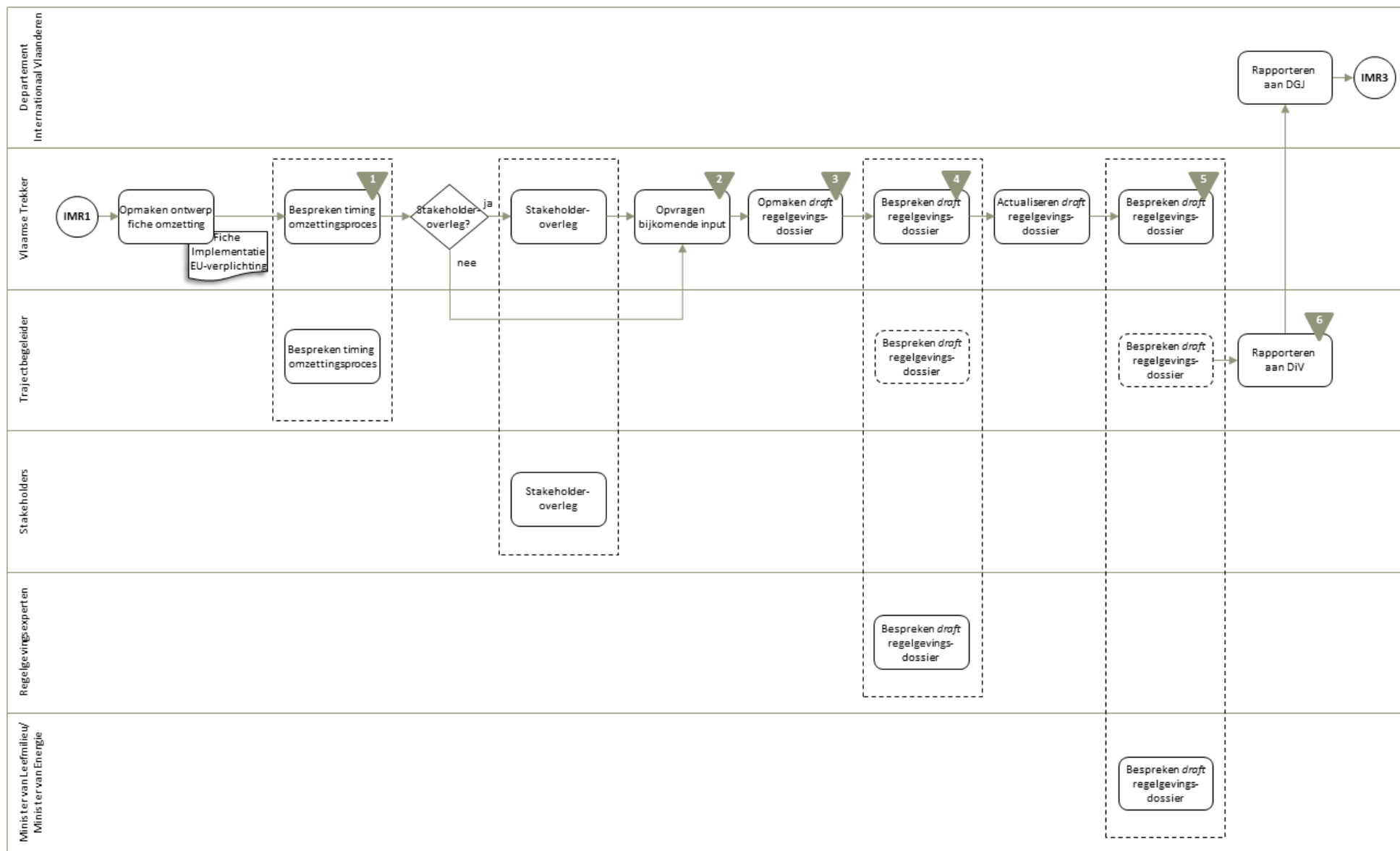
Op niveau van het beleidsdomein gebeurt de omzetting door middel van een vorm van projectwerking, ofwel een (intern) project van één sub-entiteit, ofwel een entiteitsoverschrijdend project. In dat laatste geval wordt er doorgaans een projectwerkgroep opgericht.

Een omzettingsproject kan ook deel zijn van een grootser project (bijvoorbeeld Vlarentrein of verzameldecreet). Het deelproject m.b.t. de omzetting kan worden uitgevoerd ofwel door één subentiteit ofwel door een werkgroep (zie hoger).

In bepaalde gevallen kan ook geopteerd worden om de omzetting van een bovengewestelijk milieudossier uit te besteden aan een externe partner (vb. universiteit). Gedurende de uitvoering van de opdracht is het mogelijk dat, naar analogie met een project 'binnenhuis', een trekker (zeer waarschijnlijk de externe opdrachtnemer), regelgevingsexperten en een trajectbegeleider worden aangeduid.

5

De beslissingen van het VOMER worden gerapporteerd aan DiV. DiV rapporteert op zijn beurt aan de DG Juridische Zaken.

Stroomschema IMR2

3.2. Voorontwerp omzetting

Zie stroomschema IMR2

Aandachtspunten

1

De Vlaamse trekker stelt samen met de trajectbegeleider een **stappenplan** op met een inschatting van de timing van het omzettingsdossier, rekening houdend met de maximale omzettingstermijn. De trajectbegeleider zal doorheen het proces deze timing zo goed mogelijk bewaken. De timing is ook belangrijk voor de maandelijkse rapportering van AIB aan het DiV. Als de Vlaamse trekker aangeduid wordt binnen AIB neemt deze ook de rol van trajectbegeleider op.

2

Voor integratiedossiers wordt er niet altijd gebruik gemaakt van een dossierfiche. Toch is het belangrijk dat de trekker van LNE een onderhandelingsmandaat krijgt van het kabinet van de Vlaamse Minister van Leefmilieu voor wat betreft het in te brengen milieustandpunt.

3

Het draft regelgevingsdossier bevat een geactualiseerde fiche met impactanalyse en omzettingstekst. Ook wordt duidelijk aangegeven in welke mate de huidige regelgeving al voldoet aan/verder gaat dan de verplichtingen. Doorgaans wordt in deze fase een concordantietabel ontworpen. De concordantietabel wordt tijdens het omzettingsproces systematisch aangevuld en kan gebruikt worden als toetssteen voor een volledige omzetting. Volgens de Vlaamse voorschriften voor regelgevingsdossiers is formeel geen concordantietabel vereist.

Idealiter is er al een initiële impactanalyse uitgevoerd tijdens de upload fase van het bovengewestelijk milieudossier. De Vlaamse trekker vult deze analyse verder aan op basis van de nieuwe elementen in het dossier (o.a. overeenkomsten/knelpunten met huidige Vlaamse regelgeving, impact op de Vlaamse begroting, ...). De opmaak van een RIA voor een omzettingsregelgevingsdossier hangt af van de vrijheidsgraad voor de lidstaten op vlak van omzetting (algemene doelstellingen, concrete normstellingen, optionele bepalingen, in de richtlijn) en het interne ambitieniveau (strenger of verdergaand nationaal beleid).

4

Het draft regelgevingsdossier wordt afgetoetst met de aangeduide trajectbegeleider en, in voorkomend geval, regelgevingsexperten van de betrokken entiteiten van het omzettingsproject. Op basis van deze bespreking wordt het regelgevingsdossier aangepast.

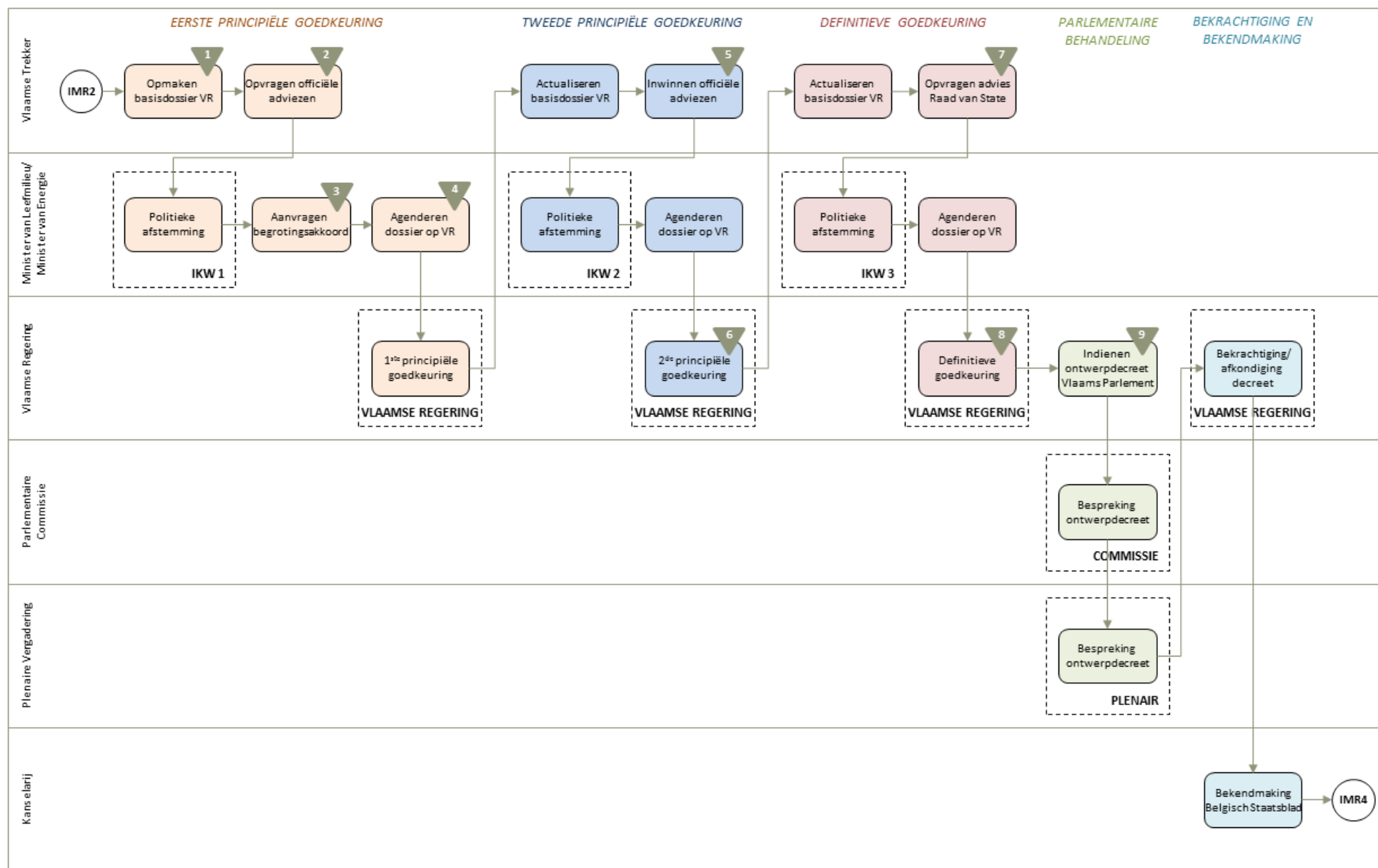
5

Na goedkeuring door de werkgroep wordt het draft regelgevingsdossier voorgelegd aan het de Minister van Leefmilieu/Minister van Energie voor de nodige politieke aftoetsing.

6

Maandelijks voorziet de trajectbegeleider in een rapportering over de procedure en timing van het omzettingsdossier aan het DiV. De stand van zaken wordt opgenomen in de maandelijkse mededeling aan de Vlaamse Regering. DiV rapporteert op zijn beurt aan de DG Juridische Zaken.

Stroomschema IMR3

3.3. Formeel regelgevingsproces

Zie stroomschema IMR3

Aandachtspunten

1

Het basisdossier voor de Vlaamse regering bevat de volgende documenten:

- **Nota aan de Vlaamse Regering** (met vermelding van gevolgde procedure, algemene toelichting, financiële weerslag, voorstel van beslissing, ...);
- **Voorontwerp van decreet/besluit** Vlaamse Regering;
- **Memorie van toelichting** (verplicht voor decreet) of **verslag aan de Vlaamse Regering** (vrijwillig bij besluit);
- **RIA** (zie boven)

2

Via mail en/of per brief worden de volgende adviezen aangevraagd:

- **Advies Inspectie van Financiën**: verstrekt binnen een termijn van 12 werkdagen (4 werkdagen bij hoogdringendheid);
- **Taaladvies**: verstrekt binnen een termijn van 4 werkdagen;
- **Wetgevingstechnisch advies**: verstrekt binnen een termijn van 4 werkdagen;
- **RIA-advies**: verstrekt binnen een termijn van 4 werkdagen;
- **JoKER-advies** (Jongeren-en kindereffecten rapport) (in voorkomend geval): verstrekt binnen een termijn van 4 werkdagen.

3

De aanvraag van het **begrotingsakkoord** wordt (per brief) door (het kabinet van) de vakminister bezorgd aan:

- de Vlaamse minister bevoegd voor Financiën en Begroting;
- de afdeling Beleidsondersteuning en Begroting van het Departement F&B.

De Vlaamse minister bevoegd voor Financiën en Begroting neemt een beslissing over het verlenen van het begrotingsakkoord binnen een termijn van 12 werkdagen.

Elk voorstel van beslissing dat leidt tot een uitbreiding van het aantal VTE's vereist een aanvraag van het **akkoord bestuurszaken**.

4

De vraag tot agendering op de VR wordt door (het kabinet van) de vakminister aan de minister-president van de Vlaamse Regering bezorgd via een agenderingsbrief.

Het dossier bevat de volgende documenten:

- **basisdossier**;
- kopie **advies IF**;
- kopie **aanvraag Begrotingsakkoord**;
- kopie **beslissing begrotingsakkoord door vakminister**;
- kopie **aanvraag akkoord bestuurszaken**;
- kopie **beslissing akkoord bestuurszaken**.

In het **voorstel van beslissing** wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd om:

- de ontwerpregelgeving principieel goed te keuren;
- de vakminister op te dragen het advies van één of meerdere (strategische) adviesraden in te winnen of onderhandelingen te voeren.

5

Het geactualiseerde basisdossier, inclusief de reeds ingewonnen adviezen, wordt naargelang het geval voorgelegd aan de volgende adviesverleners:

- **SERV/Mineraad** of andere betrokken adviesraden: verstrekt binnen een termijn van 30 dagen of 10 werkdagen bij gemotiveerde hoogdringendheid (bij ontwerpbesluiten doorgaans optioneel);
- **Federale overheid** (enkel in de gevallen bepaald in de Bijzondere Wet tot hervorming van de instellingen van 8/8/1980);
- **Privacycommissie** (enkel indien in de Vlaamse regelgeving de verwerking van persoonsgegevens wordt geregeld);
- **Vlaamse Toezichtcommissie** (enkel indien bij besluit van de Vlaamse Regering (of bij decreet) een Vlaamse databank die persoonsgegevens bevat, als een authentieke gegevensbron wordt erkend);
- **Taal-, wetgevingstechnisch** (verplicht) of **RIA-advies** (optioneel);

6

In het voorstel van beslissing wordt aan de VR gevraagd om:

- de ontwerpregelgeving voor de 2de keer principieel goed te keuren;
- de vakminister op te dragen het advies van de Raad van State in te winnen met vermelding van de termijn.

7

Het nieuwe basisdossier voor definitieve goedkeuring wordt per brief voor advies aan de **Raad van State** voorgelegd. De vakminister vermeldt in de brief met de adviesaanvraag de adviestermin zoals deze door de Vlaamse Regering werd beslist. Men heeft (onder voorwaarden) de keuze tussen een adviesaanvraag:

- zonder termijn;
- op dertig kalenderdagen;
- op vijf werkdagen.

8

In het voorstel van beslissing wordt aan de VR gevraagd om:

- de ontwerpregelgeving definitief goed te keuren;
- bij ontwerpen van decreet de vakminister op te dragen het ontwerp van decreet en bijhorende memorie van toelichting in te dienen in het Vlaams Parlement;
- bij besluiten van de Vlaamse Regering de vakminister te gelasten met de uitvoering van het besluit.

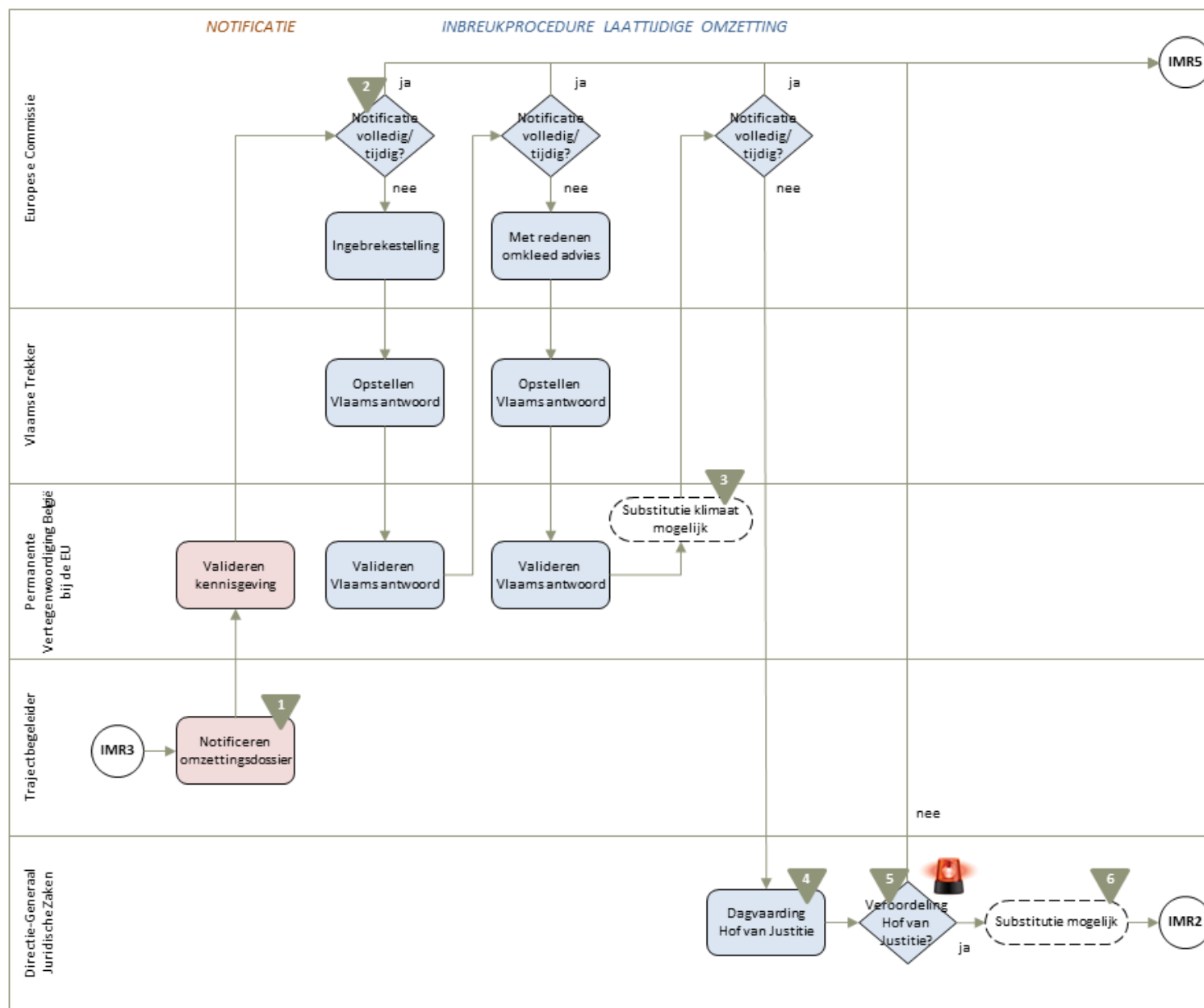
9

Het parlementair basisdossier bevat de volgende documenten:

- oorspronkelijk voorontwerp van decreet;
- advies Strategische Adviesraad;
- advies Raad van State;
- definitief ontwerp van decreet;
- memorie van toelichting;
- RIA en/of JoKER;
- eventueel de **protocolen** en **notulen** van onderhandelings- of overlegcomités.

Na de stemming over het ontwerpdecreet in de parlementaire commissie wordt het ontwerp verzonden naar de plenaire vergadering. Na de goedkeuring in de plenaire vergadering wordt het ontwerpdecreet door de voorzitter van het Vlaams Parlement aan de (minister-president van de) Vlaamse Regering overgemaakt ter bekrachtiging en tot afkondiging van het nieuwe decreet.

Stroomschema IMR4

3.4. Notificatie en controle termijn omzetting

Zie stroomschema IMR4

Aandachtspunten

1

De omzetting van Europese richtlijnen moet via een databank elektronisch aan de Europese Commissie genotificeerd worden. Vóór notificatie zorgt de trajectbegeleider voor de afstemming met de Minister van Leefmilieu/Minister van Energie en voor alle verantwoordingsstukken, die een volledige omzetting door het Vlaamse Gewest aantonen. De verklaring van volledige omzetting bevat in voorkomend geval (i) een uiteenzetting van de al vóór het omzettingsproject bestaande interne regelgevingen, die zorgen voor de volledige omzetting en (ii) de opsomming van de richtlijnbepalingen waarvoor, naar eigen oordeel, geen verplichte omzetting aan de orde is.

De notificatie wordt voltooid door middel van een validatie door de **Permanente Vertegenwoordiging van België bij de EU**.

2

De Europese Commissie gaat na of de richtlijn volledig en tijdig werd omgezet. Als dit niet het geval is, begint de Commissie aan de administratieve **inbreukprocedure voor niet- of laattijdige omzetting**.

Voor iedere stap in de procedure wordt een periode van **2 maanden** voor reactie vanuit Vlaanderen voorzien. De formele briefwisseling gebeurt via de Vlaamse vertegenwoordiging bij de Belgische PV. Die zorgt er voor dat de briefwisseling tijdig bij de juiste personen terecht komt en dat alle betrokkenen op de hoogte blijven. Het DiV wordt voortdurend op de hoogte gehouden van de procedure.

3

Als het Vlaams antwoord niet binnen de vereiste termijn aan de Europese Commissie wordt bezorgd of niet ingaat op het met redenen omkleed advies, kan de federale overheid voor wat betreft de Europeesrechtelijke verplichting die het verminderen van de emissies van broeikasgassen tot doel heeft, in de plaats treden van de Vlaamse overheid om uitvoering te geven aan het beschikkend gedeelte van het met redenen omkleed advies (**substitutierecht**).

4

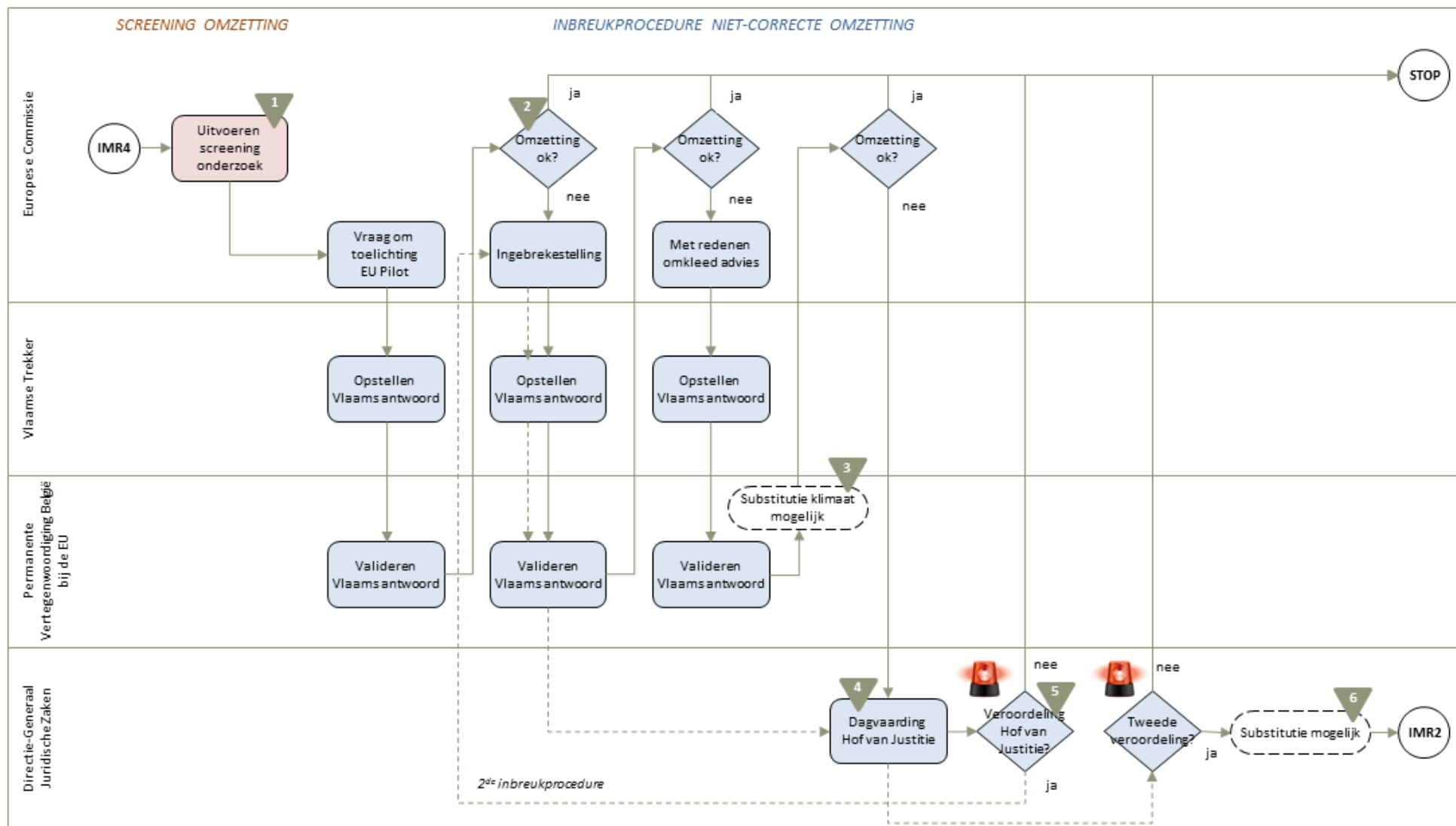
Als de niet of laattijdige omzetting na een met reden omkleed advies nog niet gecorrigeerd werd, gaat de Europese Commissie over tot een procedure bij het Hof van Justitie van de EU. Zodra een **dagvaarding** wordt ontvangen en Vlaanderen een verweerschrift moet opstellen, verloopt de procesvoering via de Belgische agenten van het Hof (DG Juridische Zaken).

5

In het geval van een veroordeling door het Hof van Justitie wordt op vordering van de Commissie meteen een **dwangsom** opgelegd en moet Vlaanderen de nodige maatregelen treffen om het arrest uit te voeren. Bij herhaaldelijke laattijdige omzettingen kan de Commissie ook een forfaitaire boete vorderen.

6

Als er na een veroordeling door het Hof van Justitie een dwangsom wordt opgelegd, kan de federale overheid in de plaats treden van de Vlaamse overheid om de naleving van het beschikkend gedeelte van de rechterlijke uitspraak te verzekeren (**substitutierecht**). De betaalde dwangsommen kunnen verhaald worden op de in gebreke blijvende deelgebieden. Er bestaan geen algemene regels voor de interne Belgische verdeling in geval van betrokkenheid van verschillende bevoegdheidsniveaus.

Stroomschema IMR5

3.5. Controle correctheid omzetting

Zie stroomschema IMR5

Aandachtspunten

1

Van zodra alle lidstaten de Europese richtlijn hebben omgezet in nationale regelgeving start de Europese Commissie met een **screening-onderzoek** naar de correctheid van de omzetting. De resultaten van het screeningonderzoek worden via de EU Pilot procedure bekend gemaakt. De lidstaten beschikken over 10 dagen om de resultaten te accepteren/te weigeren. Vervolgens beschikken de lidstaten over 60 dagen om een reactie te geven op de resultaten. Deze reactie wordt opgeladen in de EU Pilot databank. Daarna beschikt de Europese Commissie over 60 dagen om al dan niet over te gaan tot een inbreukprocedure.

2

De **administratieve inbreukprocedure bij niet-correcte omzetting** verloopt op dezelfde manier als bij niet of laattijdige omzetting. Het DiV wordt voortdurend op de hoogte gehouden van de procedure.

3

Als het Vlaamse antwoord niet binnen de termijn aan de Europese Commissie wordt bezorgd of niet ingaat op het met redenen omkleed advies, kan de federale overheid voor wat betreft de Europeesrechtelijke verplichting die het verminderen van de emissies van broeikasgassen tot doel heeft, in de plaats treden van de Vlaamse overheid om uitvoering te geven aan het beschikkend gedeelte van het met redenen omkleed advies (**substitutierecht**).

4

Ook voor een niet-correcte omzetting kan de Europese Commissie een procedure opstarten voor het Hof van Justitie door een **dagvaarding** te versturen naar de betrokken lidstaat.

5

Na een arrest moet de veroordeelde lidstaat de nodige maatregelen treffen om het arrest uit te voeren. Bij een juridische inbreukprocedure in geval van niet-correcte omzetting wordt na een eerste veroordeling echter nog geen dwangsom opgelegd. De inbreukprocedure wordt wel een tweede keer doorlopen. Bovendien gaat het om een verkorte procedure, en volgt er meteen na de ingebrekestelling een dagvaarding voor het Hof van Justitie. Pas na een **tweede (veroordelings-)arrest** kan er een dwangsom en/of een forfaitaire boete opgelegd worden aan een lidstaat.

6

Wanneer er na een tweede veroordeling door het Hof van Justitie een dwangsom wordt opgelegd, kan de federale overheid in de plaats treden van de Vlaamse overheid om de naleving van het beschikkend gedeelte van de rechterlijke uitspraak te verzekeren (**substitutierecht**). De betaalde dwangsommen en boete kunnen verhaald worden op de in gebreke blijvende deelgebieden. Er bestaan geen algemene regels voor de interne Belgische verdeling in geval van betrokkenheid van verschillende bevoegdheidsniveaus.

Colofon

Vlaamse overheid
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Afdeling Internationaal Beleid
Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel

Auteurs en eindredactie

Marnik Decock, Afdeling Internationaal Beleid, Departement LNE
Simon Ruyters, Secretariaat-Generaal, Departement LNE

Fotografie

Fotoarchief Vlaanderen

Layout en druk

Dienst Milieucommunicatie en -informatie, Departement LNE,
Digitale drukkerij Vlaamse overheid

Verantwoordelijke uitgever

J.-P. Heirman, secretaris-generaal, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel

Depotnummer

D/2013/3241/394

Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Koning Albert II-laan 20 bus 8 - 1000 Brussel
Telefoon 02 553 80 11 - Fax 02 553 80 05 - info@lne.be - www.lne.be